Elfde jaer. Nr 14-15. Donderdag, 4 February 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is betaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel . . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditien.

TONGEREN, DEN 4 FEBRUARY.

Men verzoekt ons eene plaets voor de volgende bemerkingen betrekkelyk de ministeriële krisis:

De groote dagbladen melden ons dat de katholieken beslist hebben het bewind te weigeren wat er ook gebeure.

Wy kunnen met moeite aen die tyding geloof slaen. Het is onbetwestbaer dat de oppositie bestaet uit twee fractiën: uit behoudende katholieken en uit progressistsche katholieken, of demokraten en vooruitgangers, in den goeden zin dier woorden. Welnu, dit laetste element wordt zeer talryk en is zeer werkzaem binnen en buiten onze Kamers. Wy begrypen dan ook niet waerom dit element, dat iederen dag meer populair wordt, zou geweigerd hebben zich, des noods, aen het land aen te bieden met een programma van bezuiniging, vryheid en vooruitgang.

Dat MM. Frère, Rogier, eenerzyds, en MM. de Theux, Dechamps, anderzyds, weigeren een ministerie te vormen, zoo iets kan aengenomen worden; maer daeruit afleiden dat, buiten deze twee laetste, alle ander element der oppositie insgelyks voor zulken last zou moeten terugwyken, en dat alles gezegd is omdat de koning vier politieke mannen geraedpleegd heeft, dit schynt ons gansch onmatig en ongeymd in een grondwettelyk land!

Wy hebben een waren eerbied voor de achtbare heeren de Theux en Dechamps; doch wy vermeenen niet dat zy magt hebben ontvangen om in naem der gansche oppositie te spreken. En inderdaed, hyablen MM. de Theux en Dechamps zich onmogelyk verklaren (en dat wordt eens het lot van al de politieke hoofdmannen om reden hunner parlementaire bagagie), zou daerom een ministerie gekozen in de onderscheidene tractiën der oppositie insgelyks eene onmogelykheid zyn? Om de vraeg bevestigender wyze op te lossen, zou men raed hebben moeten slagen elders dan in de met geheim omslotene vergaderingen der tegenwoordige partyhoofden, en wy hebben niet gehoord dat zulk geschied zy.

Men vergete het niet: het oud liet van klerikael en liberael is afgezongen. Het volk stopt zich de ooren by de meest gekunstelde redevoeringen, wanneer al de welsprekendheid maer dient om aen de Kamers eenen kostbaren tyd te doen verliezen, in stede van naer de middelen uit te zien om de lasten te verminderen welke op het verarmde volk drukken en eenige goede wetten tot herstelling der zoo menigvuldige bestaende grieven te stemmen.

Men vrage aen den eersten burger den beste, als hy maer van de ziekte van het klerikael en het liberael is vrygebleven, welk een ministerie hy wenscht, en hy zal u antwoorden: een ministerie dat my toelaet in vrede te leven met myne geburen, een ministerie dat een wat minder zyne eigene zaken doet en wat meer die van het land.

Waerom dan de ministers niet kiezen in dit soort van staetslieden, al ware het maer om er eens de proef van te maken?

Waerom ten minste ze niet raedplegen?

Men zou waerlyk aen het land eenen grooten dienst bewyzen met hierop eens goed te antwoorden.

Hetgeen de oneindig groote meerderheid der natie wil is:

1° Dat de nutteloose en geldverslindende krakeelen ten spoedigste een einde nemen. De politie verbiedt de kyvingen op straet, en het volk zou ze met zyn geld in de Kamers moeten blyven betalen!

2° Dat men vooral en ondanks al 's lands zaken verrigte;

3° Dat men ophoude de burgers in overwinnaers en overwonnen te onderscheiden.

4° Eindelyk, dat zoo dit stelsel eenen onoverwinbaren hinderpael mogt vinden in eene der beide Kamers, het land loyaellyk, vryelyk geraedpleegd worde, zonder dat eene der partyen de openbare ambtenaers loslate om op de kiezers de drukken en hunnen wil te vervalschen.

Wy hopen dat de Koning in zyne verstandige onpartydigheid dit soort van denkers ook eens zal gelieven te raedplegen; want zy zullen, wat men ook doen moge om het te verhinderen, eens het land besturen.

De sessie van het hof van assisen van Limburg voor het eerste kwartael 1864 zal te Tongeren geopend worden, op maendag 29 february, onder voorzitterschap van M. Ruys de Beerenbroeck, raedsheer by het hof van beroep van Luik.

LYST DER JURES.

1. F. Maréchal, brouwer te Tongeren. 2. L. Vanvinckeroye stoker te Hasselt 3. G. Vanmarsenille, gemeente-ontvanger te Borloo. 4. F. Mevis, rentenier te Tongeren. 5. J. Debasque, advokaet te Gingelom. 6. P. Daris, geneesheer te Borgloon. 7. C. Montfort, schepen te Hasselt. 8. A. J. Bamps, burgemeester te Beeringen. 9. J. H. Corpelevn, eigenaer te Maeseyck. 10. F. Desigers, advokaet te Hasselt. 11. G. Massa, burgemeester te Borloo. 12. J. L. K. Timmermans, notaris te Cortessem. 13. L. L. Suyers, burgemeester te Corthys. 14. M. Collee, boekhandelaer te Tongeren. 15. W. Hendrickx, burgemeester te Heppener. 16. J. H. Maris, vecarts te Hasselt. 17. J. L. Deereelt, advokaet te St-Truiden. 18. J. J. Smeets, griffier te Hasselt. 19. J. Gessler, eigenaer te Maeseyck. 20. J. Loomans, advokaet te Landeken. 21. J. Coart, ontvanger te Tongeren. 22. F. A. Dawans, eigenaer te Houppertingen. 23. J. Corstiens, geneesheer te Exel. 24. J. F. Vossius, geneesheer te Heers. 25. A. Bellefroid, burgemeester te Herten. 26. J. B. Lhoir, statie-overste te St-Truiden. 27. J. Breuls, provincial-lid te Gellick. 28. M. J. Hulskens, notaris te Gilsen. 29. A. Roberti, rentenier te St-Truiden. 30. A. Coart, advokaet te Tongeren.

Aenvullende jures.

1. P. Tournaye, griffier te Tongeren. 2. Robyns, koopman in hout te Tongeren. 3. P. Vandenrydt, negociant te Tongeren. 4. F. Bailly, raedsheer te Tongeren.

M. Alex. Willems, commis-griffier by het tribunael van Tongeren, is vrederegter benoemd te Borgloon, in vervanging van M. den ridder de Borman, overleden.

Verschrikkelyke ramp.

Een vreemd dagblad levert ons de volgende inlichtingen over eene verschrikkelyke ramp, welke er te Santiago heeft plaets gehad:

« Gisteren, 8 december, ten 7 ure 's avonds, bevatte de kerk der Compagnie ongeveer 3000 persoonen; er brandden meer dan 7000 lichten in dezelve. De godsdienstige plegtighed had nauwelyks aenvang genomen toen de brand uitborst. De oorsprong van den brand is nog met juist gekend; doch dezelve wordt in het algemeen toegeschreven aen het springen eener gasbuis, welke aen het midden-altaer geplaetst was.

» De verschrikte volksmenigte begon te vlugten. Dewyl de deuren niet groot genoeg waren om doorgang aen die volksmenigte te verleenen, werden dezelve welhaest verstopt. Slechts een klein gedeelte had kunnen uitgaen. De vlugtelingen, op elkander gehoopt, vormden eenen muer van mannen, vrouwen en kinderen. Tot het midden der kerk hoorde men de hertverscheurendste kreten opstygen. In korten tyd had het vuer den koepel bereikt en eene groote uitgebreidtheid gekregen. Na het verloop van eenige minuten stond de koepel in vollen brand en door elke zyner openingen slegen er vlammen op; korts daerna stond het gansche gebouw in brand.

» Alsteen had er een afschrikkelyk tooneel plaets. De volksmenigte bleef voortdurend zich naer de deuren verdringen, wier nauwe opening haer niet toelet buiten te gaen. Vyftig krachtige armen waren onvoldoende om eenen ongelukkigen uit die opgepakte volksmenigte te trekken, op welke het brandende stukken van het gewelf begon te regenen.

» Eene halve uer later, was de plaets tusschen de voornaemste kerkdeur en de pastory met volk, byna alle vrouwen, in ligte kleederen gehuld, opgepropt. De vlammen stegen tot onderhalven meter hoogte boven de hoofden. Het is onmogelyk een denkbeeld van dit verschrikkelyk tooneel te geven. De armen werden uitgestrekt, om hulp te verzoeken en de smertkreten werden tot op 300 meters afstand gehoord; verscheidene moeders omarmden hare kinderen, terwyl zy poogden de vlammen uit te dooven, welke hun hair omvatteden; meisjes, welke hare moeders met de oogen zochten en haer niet ontwaerden, buigden het hoofd met de gelatenheid van het marteiaerschap! Dewyl de ongelukkigen zich nauwelyks konden bewegen, verscheurden zy zich het aengezigt met hare nagels en wilden, te midden der grootste wanhoop tegen de vlammen beschermen.

» Intusschen werden de deuren door het vuer bereikt; men wendde bovenmenschelyke poogingen aen om de opeengepakte volksmenigte te verbreken. Ten hoogste kon er elk kwart uers een slagtoffer gered worden: de sterkste mannen zagen hunne poogingen verydeln in den onbeschryfelyken doolhof, die door de volksmenigte gevormd werd. De boomen van het plein werden tot tegen den grond afgehouwen; men strekte hunne takken tot de ongelukkigen uit, welke reeds de vlammen boven hunne hoofden gevoelden doch slechts een oogenblik was er noodig om de takken in brand te doen vliegen, en welligt maekte dit het tooneel nog yselyker; de ongelukkigen grepen de brandende takken, en als men de boomen terug wilde trekken, kweste men de handen van die, welke ze gegrepen hadden.

» Welhaest vertoonde zich de brand aen de voornaemste inkoomdeur. Een oogenblik hielden de kreten op... Twee duizend personnen zichtoegelaten.

» Welhaest stortte de toren met een verschrikkelyk gedrusch in, en stelde een einde aen het yselykste gedeelte van dit rampvolle tooneel. De volksmenigte, aen de deuren opeen getast bleef beweegloos en gelock aen eene overgroote verzameling van standbeelden, welke door het vuer zwart waren geworden. De aenpalende huizen waren met lyken opgevuld. Half verbrande vrouwen, verstikte kinderen, verkoolde lyken, ziedaer het tooneel hetwelk zich aenbood. Wat al gekeum hoorde men in de huizen en in straten opstygen! Vele persoonen zyn zinneloos van wanhoop geworden.

» Van de 2000 lyken zyn er ongeveer 1800 vrouwen; het grootste gedeelte derzelve hoorde toe aen de voornaemste klasse der samenleving. Er zullen vele jaren en eeuwen voorbygaen, alvorens Santiago de herinnering van zulk een verschrikkelyke ramp zal vergeten! »

Men schryft uit 's Hertogenbosch, 30 january:

Deze stad is gisteren nacht gelukkig aen een gevaer ontsnapt, dat hare geheele vernieling had kunnen ten gevolge hebben. Er was namelyk brand ontstaen in de militaire wacht, welke geene 50 schreden van het groote buskruidmagazyn by het Basselaers-bolwerk verwyderd is en waerin duizende ponden buskruid worden bewaerd. Gelukkig was men den brand spoedig meester en kwamen de bewooners er met den schrik af. Vele dachten in den beginne aen de vlugt.

— *Een niet diffiziel burger die eene meid vraegt.* — In de *Amsterdamsche Courant*, vinden wy de volgende advertentie, die met van eigenaerdigheid ontbloot is:

Lees dit! In 's Gravenhage *verlangt men*, met 1e february e. k. eene *gezonde geldersche Overyselsche dienstmeid*, tusschen de 25 en 40 jaren oud, goed een Hollandsche of Geldersche burgerpot kunnende koken, braden en bakken, genegen en bekwaem om, *als meid alleen*, al de werkzaemheden (met behulp des zaterdags van eene schoonmaekster) te verrigten; *nimmer alhier gewoond hebbende*; overigens knap en zindelyk op haer lyf (*zonder zwier of opschik* en van zeer goede getuigschriften voorzien en over te zenden; alleen in fatsoenlyke diensten gewoond hebbende, kunnende lezen en schryven *en niet brutael*; in eene kleine wooning van slechts vier vertrekken, bewoond door slechts 3 zielen, waeronder een kind van 3 jaren. Zy die van dat alles voorzien zyn, zullen (by uitsluiting van alle anderen) in aenmerking komen, en kunnen, buiten en behalve het gewoone huiselyke verval, op f 60 a 65 jaerloon staet maken, om bevallende, later tot f 80 loon te worden opgevoerd.

Zy die zich haertoe genegen en volstrekt bekwaem achten, gelieven zich, met postvrye, eigenhandig geschreven en onderteekende brieven, onder N° 24, te adresseren naer den boekhandelaer *K. W. Pickhardt*, Schoolstraet, N° 19 alhier. (*Zegt het voort*)

Politieke verrekyker.

De oostenryksch-pruisische troepen zyn gisteren morgen op twee punten over de sleeswyksche grenzen getrokken. De Pruissen, welke ten 7 ure Kiel had verlaten, zyn des middags te Eckernfoerde aengekomen, zonder weerstand te ontmoeten. Er bevonden zich slechts twee deensche stoomboots in de haven. Na eenige kanonschoten, door de pruisische artillerie gelost, hebben zy de haven verlaten.

De Oostenrykers zyn te Rendsburg, langs de brug van den yzeren weg over de grenzen getrokken. Er werden eenige geweerschoten gewisseld, waerdoor niemand gekwetst werd.

Gisteren morgen was het hoofdkwartier van den veldmaerschalk von Wrangel te Gottorf gevestigd.

Maendag heeft er voor Eckernfoerde een gevecht plaets gehad tusschen de pruissische artillerie en twee deensche schroefstoomboots. Deze vaertuigen hebben de haven verlaten. De stad werd door de Pruissen bezet.

Het schynt dat het russische gouvernement by toeval op het spoor der archieven van het poolsche nationale gouvernement gekomen is.